

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	13
Εισαγωγικά	15

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ

A. Περιπτώσεις πλειστηριασμών	21
1. Ημερολογικά προσδιορισμένοι πλειστηριασμοί	21
2. Περιστασιακοί πλειστηριασμοί	22
3. Εκπλειστηριαζόμενα είδη ή δικαιώματα	23
B. Πίνακας παραλλαγών	25
Γ. Γεωγραφική κατανομή των πλειστηριασμών	57

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΜΑΡΤΥΡΙΩΝ

Κεφάλαιο 1ο

Οι πλειστηριασμοί στον παραδοσιακό εθιμικό βίο	73
A. Πλειστηριασμοί στην ελληνική λαογραφία	73
B. Εθιμικοί πλειστηριασμοί άλλων λαών	82
Γ. Η λαϊκή ονοματοθεσία των πλειστηριασμών	86
Δ. Οικονομικές σχέσεις του πιστού με την ενορία	92

Κεφάλαιο 2ο

Ημερολογικά προσδιορισμένοι και περιστασιακοί

πλειστηριασμοί	103
A. Ο κύκλος του χρόνου και το λαϊκό εορτολόγιο	103
1.1. Αγίου Βασιλείου (Πρωτοχρονιά, 1 Ιανουαρίου)	103
1.1α. Παραμονής Θεοφανίων (5 Ιανουαρίου)	105
1.2. Θεοφανίων (6 Ιανουαρίου)	114
1.2α. Πρώτης Κυριακής μετά τα Θεοφάνια	132
1.3. Συναξέως αγίου Ιωάννη Προδρόμου (7 Ιανουαρίου)	133
1.4. Αγίας Κυράνης (8 Ιανουαρίου)	136
1.5. Αγίου Αντωνίου (17 Ιανουαρίου)	136
1.6. Αγίου Αθανασίου (18 Ιανουαρίου)	136
1.7. Αγίου Γρηγορίου (25 Ιανουαρίου)	138

1.8. Αγίας Μακρίνας (25 Ιανουαρίου).....	138
1.9. Τριών Ιεραρχών (30 Ιανουαρίου)	139
1.10. Αγίου Χαραλάμπους (10 Φεβρουαρίου)	140
1.11. Ευαγγελισμού της Θεοτόκου (25 Μαρτίου).....	140
1.12. Αγίου Γεωργίου (23 Απριλίου).....	141
1.13. Αγίου Αθανασίου (2 Μαΐου).....	144
1.14. Αγίου Ιωάννη Θεολόγου (8 Μαΐου).....	144
1.15. Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης (21 Μαΐου)	144
1.16. Αγίου Ιωάννη Ρώσσου (27 Μαΐου).....	145
1.17. Παναγίας Φανερωμένης (8 Ιουνίου).....	146
1.18. Γεννήσεως Αγίου Ιωάννη Προδρόμου (24 Ιουνίου) ...	146
1.19. Αγίων αποστόλων Πέτρου και Παύλου (29 Ιουνίου) ..	147
1.20. Αγίων Αναργύρων (1 Ιουλίου)	147
1.21. Καταθέσεως εσθήτος Θεοτόκου (2 Ιουλίου)	148
1.22. Αγίας Κυριακής (7 Ιουλίου)	150
1.23. Αγίας Μαρίνας (17 Ιουλίου)	150
1.24. Προφήτη Ηλία (20 Ιουλίου).....	151
1.25. Αγίας Παρασκευής (26 Ιουλίου).....	152
1.26. Αγίου Παντελεήμονος (27 Ιουλίου)	154
1.27. Μεταμορφώσεως του Σωτήρος (6 Αυγούστου)	154
1.28. Κοιμήσεως της Θεοτόκου (15 Αυγούστου)	155
1.28α. Της επόμενης μέρας μετά τη γιορτή της Κοίμησης της Θεοτόκου (16 Αυγούστου).....	157
1.29. Αγίου Αποστόλου του νέου (16 Αυγούστου)	159
1.30. Πρώτης Κυριακής μετά την Κοίμηση της Θεοτόκου	159
1.31. Αποδόσεως Κοιμήσεως της Θεοτόκου (23 Αυγούστου).....	160
1.32. Αποκεφαλισμού αγίου Ιωάννου Προδρόμου (29 Αυγούστου).....	162
1.33. Καταθέσεως αγίας Ζώνης Θεοτόκου (31 Αυγούστου) ...	162
1.34. Γενεθλίου της Θεοτόκου (8 Σεπτεμβρίου)	163
1.35. Ύψώσεως Τιμίου Σταυρού (14 Σεπτεμβρίου)	165
1.36. Παναγίας Μυρτιδιώτισσας (24 Σεπτεμβρίου)	166
1.37. Αγίου Ιωάννη Θεολόγου (26 Σεπτεμβρίου)	166
1.38. Αγίου Δημητρίου (26 Οκτωβρίου)	166
1.39. Αγίου Ακινδύνου (2 Νοεμβρίου)	168
1.40. Αγίου Γεωργίου (3 Νοεμβρίου).....	168

1.41. Ταξιαρχών Μιχαήλ και Γαβριήλ (8 Νοεμβρίου)	170
1.42. Αγίου Μηνά (11 Νοεμβρίου)	171
1.43. Αγίου Φιλίππου (14 Νοεμβρίου)	172
1.44. Των Εισοδίων της Θεοτόκου (21 Νοεμβρίου)	172
1.45. Αγίου Νικολάου (6 Δεκεμβρίου)	173
1.46. Αγίων Πέντε Μαρτύρων (13 Δεκεμβρίου)	174
1.47. Αγίου Μοδέστου (16 Δεκεμβρίου)	174
1.48. Των Χριστουγέννων (25 Δεκεμβρίου)	175
1.49. Σαββάτου Αγίων Θεοδώρων	176
1.49α. Σαββάτου του Λαζάρου	176
1.50. Κυριακής των Βαΐων	177
1.50α. Μεγάλης Πέμπτης	177
1.50β. Μεγάλης Παρασκευής	178
1.50γ. Μεγάλου Σαββάτου	183
1.51. Κυριακής του Πάσχα	184
1.51α. Δευτέρας του Πάσχα	190
1.51β. Τρίτης του Πάσχα	194
1.51γ. Τετάρτης του Πάσχα	196
1.51δ. Παρασκευής του Πάσχα (Ζωοδόχου Πηγής)	196
1.51ε. Κυριακής του Θωμά	197
1.51στ. Αναλήψεως	198
1.51ζ. Αγίου Πνεύματος - Αγίας Τριάδος	198
1.52. Γιορτή πολιούχου - πανηγύρι	199
1.53. Γενικές πληροφορίες	203
B. Περιστασιακοί εθιμικοί και εκκλησιαστικοί	
πλειστηριασμοί	206
2.1. Στασίδια ναών	206
2.2. Κτηματική περιουσία ναών - αφιερώματα	210
2.3. Λιτανείες ανομβρίας	215
2.4. Προσκυνηματικές περιοδείες	216
2.5. Προσφορές σε κηδείες	216
2.6. Σκεύη - ενδύματα	216
2.7. Αντικείμενα για λογαριασμό χηρών, ορφανών, ανηλίκων ...	217
2.8. Εκποίηση εμπράγματης περιουσίας αποβιώσαντος ...	217
2.9. Αγερμοί και μεταμφιέσεις	218
2.10. Μετάληψη	218
2.11. Εγκαίνια ναού	220

Κεφάλαιο 3ο

Τα εκπλειστηριαζόμενα είδη και δικαιώματα	247
1. Εικόνες - λάβαρα - λείψανα	247
2. Σταυρός τα Φώτα	255
3. Άναμα εθιμικής πυράς	259
4. Σταυρός (λυπηρά) και επιτάφιος τη Μ. Πέμπτη και τη Μ. Παρασκευή	262
5. Παράσταση επιταφίου κατά τη διάρκεια της θ. λειτουργίας	264
6. Κόλλυβα	264
7. Εργόχειρα μαθητών ή γυναικών	265
8. Άνοιγμα βρύσης	266
9. Εξαπτέρυγα και σταυροί λιτανείας	267
10. Αφιερωμένα ζώα και τρόφιμα	267
11. Φρούτα στον αγιασμό των Φώτων	274
12. Τάματα και προσφορές ειδών	274
13. Αγιασμός Φώτων	278
14. Μετάληψη	280
15. Στασίδια ναού	281
16. Κούνιες	282
17. Προσφορές για γλέντι - εθιμικό βρέξιμο	283
18. Δέρματα ζώων	285
19. Δικαίωμα να σύρει κάποιος το χορό στο πανηγύρι	287
20. Ύψωμα άρτου πανηγυριού	287
21. Ενοικίαση κτημάτων και ακινήτων ναού	289
22. Δικαίωμα σφαγής θύματος	292
23. Χτύπημα καμπάνας και σήμαντρου	293
24. Πρόσληψη υπαλλήλου	294
25. Σε ποιού αλώνι ή πηγάδι θα γίνει ο αγιασμός των Θεοφανίων	294
26. Σημαία ναού	295
27. Ενεργός ρόλος σε εκκλησιαστική τελετή	295
28. Ευαγγέλιο του ναού	296
29. Ύψωμένο δένδρο	297
30. Ψάρι που μαγειρεύεται στο πανηγύρι	297
31. Αβγά από τον αγερόμο το Σάββατο του Λαζάρου ή τον επιτάφιο της Μ. Παρασκευής	298
32. Θρόνιασμα εικόνων	299

33. Κερί από περισχοινισμό ναών	299
34. Αγορά ειδών για τελετές	300
35. Απαρχές	301
36. Τιμή σε πρόσωπο	301
37. Δικαίωμα να τραγουδήσουν τα κάλαντα εκ μέρους κάποιας ενορίας	302
Επιλογικά και συμπερασματικά	321
Παράρτημα	329
Βραχυγραφίες	345
Βιβλιογραφία	347
Summary	375
Ευρετήριο	381